

זה הדרה

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 1, 4 בינואר 2012

סוף להדרה ולאפליה

לשלם עבור גן ילדים פרטי או לממן מכספן חוגים ולימודי העשרה אחרי שעות בית-הספר, נאלץ אחד ההורים – וכמעט בכל המקרים מדובר באם – להפסיק לעבוד כמפרנס שני, כדי לטפל בילדים הקטנים.

בעיה זו חמורה במיוחד ביישובים הערביים, שם ישנו מחסור חריף במעונות יום ובמשפחתונים ציבוריים.

החלטת ממשלה, שמשמעותה דחיקתן של נשים בחזרה אל הבית, האין זו הדרה מהמרחב הציבורי?

האם זו אינה מדיניות פוגענית, אשר מהווה מתקפה על עצמאותן של נשים, ועל יכולתן להגשים את עצמן?

גידופים באוטובוס, או כפיית

סדרי ישיבה נפרדים, זו תופעה שיש לעוצרה. יריקות, קללות ואיומים מצד אישים מוסתים – עילה לכתבי אישום ולמעצר.

אבל כאשר הוויכוח הציבורי מקבל, בעידוד התקשורת, אופי של מלחמת תרבות "בין חילונים לבין דתיים", אסור לנו לשכוח, כי ההדרה ההמונית של נשים, נעשית לא בידי מגזר מסוים, אלא בידי מדיניות החברתית-כלכלית של ממשלת הימין.

מעבר להוראותיהם של רבנים, מופלות הנשים ברובן לרעה בשכר ובקידום, ומהוות רוב בקרב מקבלי שכר מינימום

ובקרב החיים בעוני. החלטת נתניהו להשליך לפח את פרק החינוך בדו"ח ועדת טרכטנברג, מוסיפה חטא על פשע.

פוליטיקאיות ניאו-ליברליות, כמו השרה לימור לבנת מהליכוד, או ח"כ ציפי לבני מקדימה, ביקשו להצטייר בתקשורת כמתנגדות להדרת ולאפליית נשים. אך זהו לעג לרש, שכן המדיניות הקפיטליסטית החזירית, בה הן תומכות, גזרה עוני – ולכן, אפליה והדרה – על מאות אלפי נשים.

אם כך, מי שמתנגד להדרת נשים, חייב להיאבק נגד קיצוניות דתית, אבל גם נגד גזירת העוני, הרעה לכולם, ולנשים בפרט. המאבק למען שוויון לנשים כרוך במאבק למען צדק חברתי, ולשני מאבקים אלו כתובת אחת – ממשלת הימין שבשלטון.

מדי יום אנחנו מתבשרים על עוד ועוד ביטויים של הדרת נשים מהמרחב הציבורי: אוטובוסים במתכונת "קווי מהדרין", בהם נשים נאלצות לשבת בספסלים האחוריים; איסור על שירת נשים; אלימות כלפי ילדות, נערות ונשים בעיר בית שמש, ותופעות רבות נוספות, שהמשותף לכולן – יחס מבזה ופוגעני לנשים בשל היותן נשים.

הכעס המוצדק על גילויי אפליה אלו, התבטא בפעולות מחאה שונות. בהרצליה הפגינו מאות נשים, תחת הכותרת "יש לנו קול חזק". בירושלים התקיימו עצרת מוזיקלית של שירת נשים, וכן צעדות המוניות. בתל-אביב התקיים כנס בסימטק, ובבית-שמש התקיימה הפגנת אלפים.

רבות מהמפגנות ורבים מהמפגינים, ממקדים את ביקורתם באותם גורמים קיצוניים בחברה החרדית, המבקשים להחיל כללי התנהגות חשוכים ומפלים במרחב הציבורי.

אולם ישנם גילויי הדרה לא פחות חמורים, אשר קורים בעצם ימים אלו, ואינם זוכים לעיסוק ציבורי רב.

לאחרונה התבשרנו כי ראש הממשלה בנימין נתניהו החליט שלא לקצץ בתקציב הביטחון בשנת 2012. המשמעות היא, שפרק החינוך בדו"ח ועדת

טרכטנברג קרוב לוודאי שלא יבוצע, בשל היעדר תקציב.

"באוצר ציינו, כי בלי קיצוץ בביטחון, התכניות שעליהן המליצה ועדת טרכטנברג בתחום החינוך, בעלות כוללת של 22.35 מיליארד שקל בחמש השנים הקרובות, יבוטלו, יידחו או יבוצעו חלקית בלבד... הביטול/דחייה/קיצוץ יבוצעו כבר ב-2012, בראש ובראשונה על תכניות הדגל של הוועדה – כמו חינוך חובה לגילים 3-4, ויום חינוך ארוך לגילים 3-9" ("דה מארקר", 25.12).

אך המשמעות של ביטול תכניות חינוך אלו, היא הותרת הילדים הקטנים בבית, ולכן – אימהות רבות יאלצו לוותר על השתלבות בשוק העבודה, לטובת גידול ילדיהן. במשפחות החיות מתחת לקו העוני, שאין באפשרותן

מכתבים למערכת

מועמדות מוזרה

לאחרונה פורסם בכלי התקשורת, כי חבר הכנסת איתן כבל, ממפלגת העבודה, מתכוון להתמודד על ראשות ההסתדרות, בבחירות שיתקיימו בחודש מאי.

מדובר במועמדות מוזרה: ממתי עוסק כבל בהגנה על זכויותיהם של עובדים? אינני זוכר שום חקיקה חברתית משמעותית שהוביל, או הפגנה חברתית בה התייצב.

עוד דווח בתקשורת, שמועמדותו של כבל טעונה אישור של מוסדות ההסתדרות, כיוון שאינו חבר הסתדרות פרק זמן ארוך מספיק, לפי התקנון, כדי להיות זכאי להתמודד.

אם הסתדרות העובדים כל כך חשובה לכבל – יזם נדל"ן במקצועו – מדוע במשך שנים לא טרח להיות חבר בה?

שגיא יעקובי, רמת-גן

עיתון המכבד את קוראיו

מידי שבוע, ומזה שנים ארוכות, שאני מקבלת את "זו הדרך" לתיבת הדואר שלי. בעודי עולה במדרגות, אני מוקירה טוב לידיים שקיפלו והכניסו למעטפה, ורשמו את כתובתי, ועושות זאת לאורך שנים, עבורי ועבור עוד חברים.

הפעולה הזאת היא תזכורת מתמדת להשתייכות המפלגתית, השומרת עלינו כקהילה ומארגנת אותנו לגוף פוליטי עם מצפן ברור.

נוסף לעטיפה, גם את התוכן אני רוצה לשבח: בעת האחרונה התרחב העיתון, ונוספו ועובו מדורים מעניינים. במיוחד אציין את מדור התרבות. תליתי את שירו של טהא מוחמד עלי, שהתפרסם במדור, בחדר המורים. אציין לטוב גם את יסוד ההומור שנשזר במדור "דברים בשם אומרם".

העיתון מוגה, ערוך ומעומד יפה, כתוב במשלב גבוה ובלשון בהירה. זה טקסט שהגשתו מכבדת את הקורא/ת.

יש לי בקשה אחת לתוספת: "זו הדרך" הוא המקום היחיד, בו אני יכולה להתוודע להחלטות הלשכה הפוליטית והוועד המרכזי של מק"י. אני רוצה לבקש, שלצד הדיווח על ההחלטות והסיכומים, יובאו לעיון גם העניינים שבמחלוקת, ויוצגו מה היו העמדות השונות שהובעו ביחס לסוגיה מסוימת. לפעמים, מעניין לראות את הגוונים ומנעד השיקולים, ולא רק את התוצר הסופי.

ולבסוף, אבקש לברך על המלאכה, ולהודות לכל מי שעמל/ה ועומד/ת בלחצי הדד-ליין, כדי שהעיתון יגיע לביתי, מקופל ועטוף ומוקפד כתמיד.

ארנת טורין, חיפה

מעוניינת לקבל את "זו הדרך" לביתך בדואר, מדי שבוע, וללא תשלום?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il

תרומות לפקודת מק"י יתקבלו בברכה –

ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 61261

דברים בשם אומרם

ההסתדרות, שדרת הניהול ושרשרת הפיקוד

יו"ר ההסתדרות, עופר עיני, מינה קצין משטרה בכיר בדימוס לתפקיד מנכ"ל הוצאת "עם עובד", על אף שאין לו רקע קודם בתחום הוצאה-לאור. תגובת דובר ההסתדרות: "יש לזכור כי חלק נכבד משרת הניהול במשק הישראלי צמח והגיע מכוחות הביטחון, ללא היכרות מוקדמת עם הפעילות הספציפית של החברות שאותן הם מנהלים".

("הארץ", 29.12)

משרד החינוך מלמד שיעור באזרחות

"משרד החינוך נזף בהנהלת בית-הספר התיכון ערערה שבמשולש, בעקבות השתתפות תלמידיו במצעד זכויות האדם: 'התלמידים השתתפו בהפגנה במסגרת שיעור אזרחות בנושא זכויות האזרח... התלמידים נשאו שלטים נגד גזענות, הריסת בתים ועוד, דבר אשר נוגד את חוזר המנכ"ל'".

("הארץ", 30.12)

נס חנוכה: הגזענות הספיקה לשבעה ימים

"בנצי גופשטיין, יו"ר ארגון להבה, מספר לערוץ 7 על נס חנוכה שהתקיים ממש היום, לאחר שבחסידי שמים הם הצליחו בסיועו של הקוסם, לטרפד חתונה שהייתה אמורה להתקיים בין נערה יהודיה וערבי מהצפון: 'משפחתה פנתה אלינו לפני שבועיים. הכנסנו לתמונה את הקוסם, שלא נחשוף את שמו, שקיבל ברכה מהרב בן-טוב זצ"ל ואף למד ממנו שיטות איך להניא בנות ישראל מלהינשא לערבים. הוא לקח אותה לכותל, לקבר רחל, למערכת המכפלה והניצוץ היהודי אצל הנערה נדלק. אני רוצה להודות לכל אלה שהתפללו על הנערה הזאת, ואין ספק שאנחנו צריכים עוד קוסמים שיצילו את הבנות מנפילה לכפרים הערביים'".

("ערוץ 7", 22.12)

אין סכנת פאשיזם, המשיכו בעניינים כרגיל

"שלי יחימוביץ' עשתה מאמץ גדול לבודד את אירועי בית שמש מכל הקשר פוליטי: 'התופעה חמורה וקשה, אבל היא לא פוליטית... לא להיכנס לפאניקה... לא צריך לערוב הכול יחד: את סגירת ערוץ 10, את הקיצונים הפורעים שתקפו חיילי צה"ל, ואת הדרת הנשים'".

("סופשבוע - הארץ", 30.12)

שרים שאיש לא מכיר

"ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הגדלת התקציב האבטחה לשרי הממשלה. יו"ר ועדת הכספים, ח"כ משה גפני: 'חבל על הכסף. יש שרים שהולכים ברחוב ואנשים לא מכירים אותם כלל. הם לא צריכים אבטחה'".

("דה מרקר", 26.12)

שלחו לנו דברים בשם אומרם: info@maki.org.il

הגיעו מים עד נפש

ראיון עם ג'קי אדרי, השובת רעב מזה שבועיים, נגד הפרטת המים, וקורא למרי אזרחי • אלף משפחות בדימונה כבר מסרבות לשלם את החשבונות

תוך כמה שנים תאגידים אלה ייקלעו לקשיים, ומה אתה חושב יקרה אז? ימכרו אותם לאחד הטייקונים, השולטים – כמה נוח – בתעשיית ההתפלה הישראלית”.

שביתת רעב, מדוע דווקא עכשיו?

ג'קי: לפני שלושה שבועות, החליט תאגיד המים להגביר את האכיפה, והתחיל לעקל חשבונות בנק. קיבלתי שני גלים של פניות: תחילה, פנו אליי אלה שאין להם גרוש, ושלפתע התאגיד עיקל להם את כספיהם המעטים; לאחר מכן, הגיעו אליי התלונות של המשפחות העלולות להתדרדר לעוני, בגלל ייקור המים. הוצאתי אותם למאבק הזה, ואני צריך להתמודד עם התוצאות.

הבנתי שמתחתי את הדמוקרטיה עד הקצה: הפגנות, חסימות, השתלטויות ומה לא. נגמר לי האמצעים, אז קיבלתי החלטה בקור רוח, לנקוט בנשק האולטימטיבי שאזרח יכול לנקוט בו, בלי להפר את החוק. הייתי צריך להחליט על השלב הבא: להפר את החוק באופן גלוי וגורף, או להקציף את המאבק, ולפתוח בשביתת רעב. בחרתי בדרך השנייה.

מדוע אתה מתעקש להמשיך?

ג'קי: אני מבקש להזכיר לכולנו את יסודיותה של הזכות למים בחברה ובמשפט. חוק המים (התשי"ט-1959) קובע בסעיפו הראשון, כי: "מקורות המים הם קניין הציבור, נתונים לשליטת המדינה, ומיועדים לצורכי תושביה ופיתוח הארץ". כך שהזכות למים היא חלק מהזכות לקיום אנושי בכבוד.

איך בריא. שביתת רעב בוודאי לא עוזרת...

ג'קי: זו בחירתו החופשית וזכותו המלאה של כל אדם, להחליט על הנעשה בגופו. לאחר כשנה וחצי של מאבק אקטיבי נגד הפרטת משק המים, אחרי מחשבה רבה וקשה, בחרתי לנקוט עמדה ולשבות רעב. כאזרח מדינת ישראל, מיציתי כבר את יתר הכלים הדמוקרטיים, שעומדים לרשותי.

מהן דרישותיך?

ג'קי: יש חמש דרישות: התנגדות להפיכת תאגידי המים לחברות בע"מ, והחזרתן לשליטת הרשויות המקומיות; הורדת מחירי המים לצריכה ביתית, והגדלת הקנסות על חריגות בצריכה; ביטול המע"מ על המים, עבור צרכנים ביתיים; הגדלת מכסת המים החודשית לנפש, מ-2.5 מ"ק ל-4.5 מ"ק; והנחות במחיר המים לשכבות המוחלשות - זקנים ובעלי צרכים מיוחדים. מבחינתי, זה מאבק בשם כולנו, למען כולנו. הגיעו מים עד נפש.

א"ד

הפעיל החברתי **יצחק (ג'קי) אדרי** פתח לפני שבועיים (18.12) בשביתת רעב, במחאה על המדיניות הממשלתית של הפרטת שירותי המים. אדרי הקים סוכה מאולתרת במרכז המסחרי של דימונה, עיר מגוריו, ועליה כרוזת נגד העלאת מחירי המים, כמה כסאות, ושולחן קטן, ועליו עצומה. מדי כמה דקות חולפים תושב או תושבת, בדרכם לעירייה או לקניות, ומסיפים חתימתם לעצומה. בעקבות שיחה עם כתב "זו הדרך", צירף אדרי לשולחן גם מספר גיליונות של השבועון, "כדי שלחותמים על העצומה יהיה מושג, על מה המאבק הכולל, על מה בדיוק המערכה החברתית".

אדרי, פעיל המוכר עד מאוד בדימונה, חשף ב-2004 את ניצולם של עובדי הקבלן במפעלי ים המלח המופרטים. באותה שנה צפו מאות אלפים בסרטה התיעודי של הבימאית **טלי שמש**, "זהב לבן – עבודה שחורה", ובו סיפר אדרי על ניצול עובדי הקבלן בים המלח. בעקבות החשיפה, איבד את מקום עבודתו, ומאז הוא סובל ממה שהוא מכנה "טרור תעסוקתי". אין לו עבודה קבועה, בינתיים גם חלה בסרטן. בן 53, אב לשלושה ילדים וסב לשני נכדים. ג'קי, בשמו המוכר לכולם בדימונה, פתח, כאמור, בשביתת רעב נגד תאגידי המים ונגד הפרטת משק המים.

המאבק בהפרטת המים ונגד ייקור מחירים לא החל היום. כבר ב-6 בדצמבר 2009, לפני יותר משנתיים, הפגינו פעילי חד"ש מול נציבות המים, ודרשו להפסיק את הליכי ההפרטה. אל הפגנה זו הצטרפו גם חברי הכנסת **מוחמד ברכה זדב חנין**. הייתה זו מחאה ראשונה, אך לא אחרונה, נגד תכנית הממשלה.

נדמה כי דימונה, יותר מאשר ערים אחרות, היא עיר בה מערכה זו צברה תאוצה, תוך עליות ומורדות. בשנתיים האחרונות נערכו בה מחאות רבות, וביניהן – אסיפה קולנית, שהתקיימה בבניין העירייה, בהשתתפות מאות תושבים, וביניהם צעירים רבים. נוסף לכך, התקיימו הפגנות, השתלטויות על מפעלי מים, וצעדות מחאה.

מבחינת אדרי, המאבק התחיל באוקטובר 2010, כשקיבל לידיו את החשבון הראשון מתאגיד המים "מעיינות הדרום". לא רק הסכום הגבוה הרגיז אותו, אלא בעיקר העובדה, כי העירייה העבירה את הוראת הקבע, מבלי לקבל את אישורו. מאותו רגע, הפך סרבן תשלומים, והחל לארגן הפגנות ושאר פעולות מחאה. לדבריו, בדימונה לבדה יש כאלף משפחות, אשר הפסיקו לשלם את חשבונות המים: "מי בגלל מצוקה קשה, ומי בעקבות עמדה אידיאולוגית, הקובעת כי המים הם משאב ציבורי, ואסור להפריט אותם".

"אני יודע מה יקרה בסוף", הוא הוסיף בשיחה עם "זו הדרך": "בהתחלה מקימים תאגידי מים כחברות בע"מ, אבל

אין צדק חברתי, בלי צדק לקשישים

מאת ח"כ דב חנין

הקשישים הם הראשונים הנפגעים מכל הבעיות החברתיות. הם אלה שתלויים בשירותי הרפואה הציבורית שהולכת ומידרדרת.

כשדיבר שר האוצר דאז, בנימין נתניהו, על "האיש השמן", הוא התכוון שהקשישים צריכים לקבל פחות שירותי בריאות הציבורית, פחות שירותי רווחה, וגם פחות שירותים של תחבורה ציבורית.

אני מרבה לנסוע באוטובוסים, ואני רואה הרבה מאוד אנשים מבוגרים, שאין להם רכב או שקשה להם לנהוג. הם משתמשים בתחבורה ציבורית. וצריכים לעמוד, כי אין מקומות ישיבה. הם צריכים לחכות בתחנות במשך שעות, לפעמים בשמש, או בגשם וברוח, כי האוטובוס לא מגיע בזמן. אלה הקשישים שלנו. ככה אנחנו רוצים שהם יחיו?

הקשישים סובלים במיוחד גם ממצוקת הדיור. בישראל יש 70,000 קשישים שמתקיימים מקצבאות בלבד, חלקם עולים חדשים. אין להם מקורות הכנסה ואין בבעלותם דירות.

יש ביניהם כאלה, הנמצאים ברשימת ההמתנה האינוסופית לדיור ציבורי, אך המדינה הולכת ומחמירה את הקריטריונים לזכאות לדירה. לכן, גם אנשים שנמצאים במצוקה קיצונית, לא זכאים כיום לדיור ציבורי.

אותם קשישים, שאינם זכאים לדיור ציבורי, נאלצים לשכור דירה בשוק החופשי. משמעות צעד זה – שלא נותר כסף לתרופות, ולפעמים גם לא לאוכל.

מצבם של הקשישים במדינת ישראל הוא בושא כולו, אבל האחוריות היא לא של כולנו, כי המצב הקשה הזה של הקשישים הוא תולדה של מדיניות נמשכת. מי שאחראי לבעיה הזאת, זו הממשלה כולה.

אני רוצה לברך את התייצבותם והצטרפותם של הקשישים ושל מייצגיהם למחאה החברתית. התרגשותי לראות את נציגי הקשישים שהגיעו בקיץ למחנה האוהלים ברוטשילד, להביע את הזדהותם, והצטרפו למחאה החברתית ולדרישותיה.

החיבור החשוב הזה מבטא אמת פשוטה מאוד: אם לא יהיה צדק לקשישים, לא יהיה פה צדק חברתי.

(דברים בדיון במליאת הכנסת, 27.12)

אוזלת יד נוכח אלימות ופשיעה

בדיון שקיימה הכנסת, על אודות אוזלת ידה של הממשלה והמשטרה, אל מול התגברות האלימות והפשעה בקרב האוכלוסייה הערבית (26.12), הביא ח"כ עפו אגבריה (חד"ש) נתונים סטטיסטיים, הממחישים את היקף התופעה.

לדבריו, בשנת 2008, נפתחו במשטרה 122 תיקי רצח, מהם היו 55 מקרי רצח במגזר הערבי. עוד באותה שנה, שיעור התיקים שלא פוענחו במגזר היהודי עמד על 10.5%, ואילו במגזר הערבי – 23.7%.

בשנת 2009, נפתחו במשטרה 129 תיקי רצח, ו-61 מתוכם היו במגזר הערבי. מספר התיקים שלא פוענחו במגזר הערבי עלה ל-27%, ואילו במגזר היהודי – השיעור ירד ל-4%.

"המשמעות היא, שהמשטרה אינה נוקטת באותן פעולות של אכיפת חוק בשני הציבורים, היהודי והערבי", אמר ח"כ אגבריה. "כנראה שיש מדיניות של עצימת עין מצד המשטרה כלפי העבריינים האלה".

די להתייקרות התחבורה הציבורית

"מה ההצדקה להעלאת מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית?", שאל ח"כ מוחמד ברכה, יו"ר חד"ש, בדיון שקיימה הכנסת לגבי התייקרות תעריפי התחבורה הציבורית, שנכנסה לתוקפה ב-1 בינואר 2012.

בעוד ועדת טרכטנברג דיברה על הוזלת מחירי התחבורה הציבורית, החליטה ממשלת נתניהו דווקא לייקר אותם.

"הממשלה טוענת, שהסיבה היא עליית המחירים שהייתה בין ינואר ליולי בשנה שעברה. מסיבה זאת, מייקרת הממשלה את מחיר הנסיעה באוטובוסים ב-3%, ואת תעריפי הרכבת ב-2.5%. אולם באותה תקופה, עלה מדד המחירים לצרכן ב-2.2% בלבד", אמר ברכה, והוסיף כי בין החודשים יולי לדצמבר, היו אפס אחוזי אינפלציה.

"מי הם בעיקר משתמשי התחבורה הציבורית? בעיקר השכבות המוחלשות, אלה שאין להם רכב פרטי. מה עליהם לעשות? להתחיל ללכת ברגל? אז אומנם זה יותר בריא, אבל ככה אי-אפשר לנהל חברה", אמר ברכה.

פגיעה בחופש הביטוי בקמפוסים

"רוח מסוכנת ומקארטיסטית מנשבת באוניברסיטאות בישראל", אמר ח"כ דב חנין (חד"ש), בדיון בנוגע לפגיעות בחופש הפעילות הציבורית של סטודנטים באוניברסיטאות (28.12). "מחלקות הביטחון באוניברסיטאות מתערבות בחייהם ובפעילותם של סטודנטים, ופוגעות בחופש הדיבור ובחופש העשייה בתוך האוניברסיטה", אמר.

הוא גינה את המכתב, ששלחה מחלקת הביטחון באוניברסיטת תל-אביב למרצים, ובו ביקשה את עזרתם בזיהוי סטודנטים המשתתפים בפעולות מחאה בקמפוס (ר' כתבה בנושא, ב-"זו הדרך", 28.12). כמו כן, ציין את המקרה שאירע לאחרונה באוניברסיטת בן-גוריון, שם פנתה מחלקת הביטחון לדיקן הסטודנטים, לגבי קורס של "כוח לעובדים" והמכללה החברתית-כלכלית, שהתקיים באוניברסיטה.

"הרוח הרעה הזאת היא מסוכנת ומדאיגה. במיוחד. חמור שהדברים האלה נעשים תחת אצטלה ביטחונית. תפקידה של מחלקת הביטחון הוא להתעסק בענייני ביטחון. שלא תתעסק בהגבלת חופש הדיבור", אמר חנין.

הקלות לסטודנטים לרפואה בחו"ל

הצעת חוק שהגיש ח"כ עפו אגבריה (חד"ש), נועדה להבטיח לסטודנטים ישראלים הלומדים רפואה בחו"ל תשלום דמי ביטוח לאומי מופחתים

כמו כן, מטרת ההצעה היא להפסיק את המצב, בו סטודנטים אלו נדרשים לתקופת המתנה של 3-6 חודשים, עם שובם לארץ, לפני שיהיו זכאים לקבל שירותים רפואיים.

ספסרות ממוסדת פוגשת "כסף חם"

מאת תמר גוז'נסקי

וכאן נכנס לתמונה הבנק המרכזי, הלא הוא בנק ישראל. הבנק קובע, כאמור את שער הריבית הבסיסית (ריבית הפריים), שלפיה נקבעים שערי הריבית בבנקים. כאשר שער הריבית בארץ גבוה יותר מאשר בארצות אחרות – "כסף חם" שוטף את חופי ישראל.

הכסף הזה, המופקד בבנקים לשם קבלת הריבית, מגיע במטבע חוץ ומומר בארץ לשקלים. כתוצאה מכך, נוצר בבנקים מלאי גדול של מטבע חוץ. ומאחר ששער המטבע נקבע בשוק, כאשר גדל מלאי המט"ח ויש הרבה דולרים/אירו/ין וכו' – שערי המט"ח יורדים, ואילו שער השקל עולה (תיסוף השקל).

תיסוף השקל מצידו מאיץ את זרימת "הכסף החם": אם משקיע הזרים לבנק בארץ 100 דולר, המיר אותם לשקלים, קיבל ריבית, ואחר כך חזר והמיר לדולרים – הוא קיבל יותר גם בגלל הריבית, וגם בגלל ששקל שווה יותר בדולרים. אך עליית שער השקל, שפירושה ששקל שווה יותר דולרים/אירו, פוגעת ביצואנים הישראלים: הם מקבלים את ההכנסות מהייצוא במט"ח, שעבורו הם מקבלים פחות שקלים. נניח, שקודם עבור 100 דולר הם קיבלו 350 שקל, ואחרי השינוי בשער, הם קיבלו 300 שקל.

היצואנים, הנפגעים מהמצב שתואר לעיל, מאיימים שיצמצמו את עסקיהם ויפטרו עובדים, ומפעילים לחץ על בנק ישראל לעשות משהו, כדי "להציל" את שער השקל. בנק ישראל, שקבע את הריבית הבסיסית, שבגללה זורם לארץ "הכסף החם", יכול להוריד את הריבית. אלא שאז הוא יסתכן בבעיות כמו **בועת הנדל"ן** – הכסף יזרום לשוק הדירות ויעלה במהירות את מחיריהן.

פתוחה בפניו גם האפשרות, להשפיע על שער השקל באמצעות רכישה של כמויות גדולות של דולרים/אירו: רכישה כזאת מקטינה את כמות המט"ח בשוק ובולמת את תיסוף השקל. וכך, ב-2008 נפלה בבנק ישראל ההחלטה לרכוש בשוק מיליארדי דולרים, שעלילותיה תוארו בתחקיר שהוזכר לעיל של אפרים דויד.

אגירת הדולרים היא, אפוא, כלי בידי בנק ישראל, לנסות ולמתן תהליכים כלכליים, שהם תוצאה של "השוק החופשי", של ריכוז אדיר של הון בידי חברות בעולם ושל התופעה של "כסף חם". תמורת המט"ח, בנק ישראל מזרים שקלים, אשר בתקופה של גאות כלכלית נספגים בשוק, אך עלולים לגרום לאינפלציה, כאשר תחול האטה כלכלית.

בכל מקרה, אגירת מט"ח אינה פותרת בעיות כלכליות, אלא היא מעין תשובה ספסרית ממוסדת לזרימה הספסרית של "הכסף החם" בעידן הגלובליזציה. מדיניות בנק ישראל מכוונת קודם-כל לשמור על יציבות המשטר, כלומר, על **יציבות התאגידים הגדולים והטייקונים**, ואשר לעובדים, לשכרם ולתנאי חייהם – זה לא עניינו של בנק ישראל.

אגירת הדולרים בידי בנק ישראל, שתוארה בתחקירו של אפרים דויד ("זו הדרך", 28.12), חושפת את מידת המעורבות של הבנק ושל הנגיד, סטנלי פישר, במשק הישראלי. מעורבות זו, שממש סותרת את הפילוסופיה הכלכלית של אי-התערבות, אותה מטיף הניאו-ליברליזם (שפישר וגם נתניהו הם ממוביליו), כוללת, נוסף לרכישת הדולרים, גם מרכיבים נוספים.

ביוני 2010 נכנס לתוקפו חוק בנק ישראל החדש, המרחיב את סמכויות הבנק ואת דרך ניהולו. החוק מסמיך את בנק ישראל לפעול לשמירת היציבות בשני תחומים עיקריים: בתחום המחירים (התחום המוניטארי) ובמערכת הבנקים (התחום הפיננסי). לבנק ישראל יש כמה כלים לפעולה.

כלי חשוב אחד הוא **שער הריבית** (מה שמכונה ריבית פריים), שמשלם בנק ישראל לאלה שמפקידים אצלו כסף – בנקים וחברות פיננסיות אחרות. שער הריבית הזה הוא הבסיס, שלפיו מחושבים יתר שערי הריבית במשק. התנודות בשער גדולות למדי, והוא נקבע בהתאם למצב הכלכלי. בדצמבר 2011, ריבית הפריים הייתה 4.25% לשנה, בעוד שבשנת 2000 – 10%, ובשנת 2010 – 3%.

כלי חשוב שני, הוא סמכותו של בנק ישראל לפקח על **הבנקים**, לשמור על יציבותם ולמנוע קריסה של בנק. למטרה זו, הבנקים מחויבים להפקיד אצל בנק ישראל חלק מהונם (שעליו הם מקבלים ריבית).

כלי חשוב שלישי הוא ההחזקה של **יתרות מטבע חוץ**, האמורה לגבות הן את הפעילות בשוק הישראלי, הן את יחסי הסחר של ישראל, והן את פעילות הממשלה. החזקה זו מאפשרת לבנק להשפיע על שער החליפין של השקל. אך בנק ישראל אינו קובע את שער החליפין.

שלושת כלים אלו (שער הריבית, הפיקוח על הבנקים וההשפעה על שער החליפין) אמורים לשמש את בנק ישראל בתמרונו לשמור על יציבות המחירים ולמנוע אינפלציה.

במסגרת **הרפורמות הניאו-ליברליות**, בוטל בינואר 2001 (ממשלת ברק) הפיקוח על מטבע חוץ, ושער החליפין של השקל נקבע בשוק. ביטוי לכך היו בעשור האחרון התנודות הבלתי-פוסקות בשער הדולר, האירו ויתר המטבעות.

אלא שבאותו "שוק חופשי", שער מטבע החוץ לא נקבע באופן אקראי על ידי האזרחים. את השער קובעים למעשה הגופים הפיננסיים הגדולים בארץ, וכן גופים פיננסיים בעולם, המחפשים להשיג רווחים על יתרות המטבע שצברו.

כך התהווה מה שמכונה "**כסף חם**" – כסף בעל אופי ספסרי, אשר נודד במהירות (במהירות ההקלדה על מקשי המחשב) מהשקעה אחת לשנייה, וגם מארץ לארץ. בעלי "הכסף החם" אינם משקיעים במפעלים ובחברות לטווח ארוך, אלא מחפשים בעולם הזדמנויות לרווח מהיר.

חג מולד בצל הגירוש

מאת דן קופר

אם אכן, כל המשפחות המאושרות דומות זו לזו, בעוד שהמשפחות האומללות, אומללות כל אחת בדרכה שלה, מה יהיו קווי הדמיון והשוני בין משפחות מאושרות, הנמצאות תחת סכנת הגירוש המאמללת של משרד הפנים הישראלי? ארבע מאות המשפחות של ילדי העובדים הזרים, החיות מציאות זו, מאתגרות את הקביעה של טולסטוי. בשנים האחרונות הן מצויות בניסיון מתמיד לאזן בין גיבוש אחדות קהילתית, לבין אימוץ אופי חופשי יותר, המאפיין קהילת מהגרים; בין רצון להתאגד כקהילה תרבותית, במיוחד אל מול ניסיונות הממשלה לשבור התאגדות זו, לבין הרצון להעניק לילדיהם זהות גמישה יותר, זהות ישראלית. בחג המולד האחרון זכיתי לראות מקרוב את התרבות החדשה שנוצרה: ההורים התחילו את טקס החג בתפילה, ובשירת ההמנון הפיליפיני לצד הנפת דגל מדינתם, בעוד

שהילדים עולים אחריהם לשירת ההמנון הישראלי, מחזיקים בדגל כחול-לבן.

זוהי טקסיות שאולי נראית לנו, התושבים הוותיקים יותר, טרחנית ומיותרת, אך אין אנו תושבים שאזרחותם ושהותם כאן מוטלת בספק. אין אנו צריכים להסביר לילדינו, מדוע על אף שהם שרים את ההמנון יחד עם שאר ילדי בית הספר במסדר הבוקר, הם עלולים להילקח במהלך הפסקת עשר הישר אל תא מעצר, אם שמם יעלה ברשימות משרד הפנים.

אז הקהילה, כמו החגיגה, נמשכת. ולרוח החג יש את השפה האוניברסאלית שלה: הילדים משחקים ושרים קריוקי בעברית, בזמן שהמבוגרים עולים לבמה, כדי לברך ולרקוד. כולנו מנסים לשכוח את העובדה, שבאותו שבוע, גורשה אם יחד עם תינוקה בן השנה. לא ידענו אז, כי יומיים לאחר חג המולד, יאסרו עוד שלוש משפחות נוספות.

בין פעילות לפעילות, הם מספיקים להזמין לבמה את חבריהם בעלי האזרחות הישראלית – נציגי ארגוני זכויות אדם, שכנים, מעסיקים – ולהעניק להם מתנות מן הקהילה. אחר כך הסבירו לי, עד כמה חשוב להם להכיר תודה, על כך שיש ישראלים המתייחסים אליהם כאל שווים בין שווים. לדבריהם, אין תחושה מייאשת יותר מאשר המחשבה, שאם יעצרו ויגורשו – לא יישאר כאן אף אחד שיתגעגע להם.

בסוף הערב, הילדים מברכים בעברית: שניים מברכים את גלעד שליט בחיים ארוכים; אחת, קטנה יותר, מקווה שסנטה יגיע לגן שלה ויכין סופגניות לכולם; ואחת רק מקווה שהוריה עוד יספיקו לקחת אותה לביקור בפסטיגל, לפני שתיגמר חופשת חנוכה.

ואני נזכרתי, איך בגילם קראנו בגן את השיר של ביאליק, על הפרח שבכה כשנעקר מכל חבריו שבגינה, וראה אותם רק מבעד לחלון. לא ידענו אז שגם בני אדם נעקרים.

היולה והג'ונגל

מאת יוסי סגול

לאחרונה זכינו לשמוע את התבטאויותיהם של שר החוץ ושל שר הביטחון ביחס לאירופה, שעזרו להמחיש את ההבדל הקטנטן, שקיים לפעמים בין פוליטיקאים מהימין לבין פוליטיקאים שנחשבים (או – נחשבו) כשמאל.

כזכור, שר החוץ ליברמן, טען שאירופה לא רלוונטית, כי כמה מדינות אירופיות גינו את הבנייה בהתנחלויות ואת "תג מחיר". שר הביטחון אהוד ברק לא הצטרף לחגיגה, וטען, כי ליברמן התבטא בצורה לא מכובדת, משום שאירופה היא לא טנזניה, ולא צריך לדבר אליהם ככה.

הגישה הבסיסית של הימין היא גישת "אני ואפסי עוד": אנחנו הכי טובים, הכי צודקים, הכי חכמים, ומי שלא מבין את זה – מפסיק להיות רלוונטי. יש גם פוליטיקאים הנחשבים בישראל לשמאל, אשר חושבים באופן דומה, אבל הם מוכנים להתכופף מעט, כאשר הנסיבות מחייבות זאת.

שתי ההתבטאויות הללו ממחישות, כי גם לאחר שברק עבר לגור במגדלי אקירוב, הוא עדיין חושב שהוא גר בוויולה מוקפת ג'ונגל (כפי שהמשיל את ישראל ושכנותיה בעבר).

ביום בו רוב העם בישראל יבין, כי אין הבדל ממשי בין אירופי לבין ישראלי לבין טנזני, ושכולנו בני אדם, אולי גם נבין, שאין הבדל בינינו לבין שכנינו הפלסטינים, ונעלה על הדרך לשכנות טובה ולשלום.

ובינתיים, כל עוד זה לא קורה, אין להתפלא שישראלים רבים מנסים להשיג ולחדש אזרחות בכל מיני מדינות אירופיות לא-רלוונטיות.

מתיחות כבקשתן

מאת תלמה דקל

מתיחות מלחמתית, על סף מבצע צבאי, היא טריק מוכר בפוליטיקה הישראלית והבינלאומית. מתיחות כזאת מועילה במיוחד ערב בחירות, כאשר השליט הנוכחי מבקש להבטיח את בחירתו מחדש.

הדוגמא הנוכחית לסוג כזה של מתיחות הוא הנשיא ברק אובמה, אשר מאז רצח בן לאדן, מפעיל דרך קבע מערך של הערכות למלחמה. מול יריביו מ"מסיבת התה", הוא מנופף בשייט מאיים של נושאת מטוסים אמריקאית בכיוון מיצרי הורמוז, בעסקות מטוסים וטילים נוספות עם סעודיה ונסיכויות המפרץ, ובהכרזות מתלהמות של ראשי צבא ארה"ב בדבר "כל האופציות הפתוחות" לגבי אירן. אין ספק, התנהגות הולמת למי שעוטר בפרס נובל לשלום...

ראש הממשלה בנימין נתניהו אינו נמצא ממש ערב בחירות, לפחות לפי המועד הקבוע בחוק (סוף 2013). אך גם הוא עסוק מאוד, כבר עכשיו, בייצוב מעמדו כמנהיג האחד והיחיד, לו זקוק העם, כמו גם בתחזוק הקואליציה שלו. לכן גם נתניהו משליך את יהבו על ליבוי המתיחות הצבאית.

ידיעות ופרשנויות בתקשורת הישראלית עוסקות לאחרונה באינטנסיביות בשאלה, מתי תתבצע הפלישה הצבאית הבאה לרצועת עזה. הרמטכ"ל גנץ הבהיר לאחרונה, כי פלישה כזאת בוא תבוא, ולחזיק דבריו, הוא גם דואג להפצצות תכופות של חיל האוויר ברצועה, לרבות פגיעות באזרחים.

אולם השימוש הפוליטי במתיחות צבאית ובפעולות מלחמתיות ממש, המתבצע מול עינינו, אין פירושו, שמתחות אינה עלולה להתגלגל למלחמה של ממש. כאשר נתניהו עושה הכול, שלא תקום מדינה פלסטינית ושהכיבוש וההתנחלויות ימשכו, בסוף תפרוץ מלחמה.

הספר "איה פלוטו", מאת לאה גולדברג, ראה אור בערבית, בתרגומו של מופיד סידאווי, בשנת 1998.

אבינו" מאת מחמוד עבאסי. המארגנים הוזמנו לחקירות, ולאחר העלאת כמה הפקות, נסגר התיאטרון מחוסר בתקציב. מאז שנת 1989, יש עלייה במספר הכותרים של ספרות ילדים בשפה הערבית, שהיא המשך של ספרות הילדים שנכתבה בארץ עוד לפני שנת 1948. מורים ומורות בבתי ספר מוציאים ספרים, ואילו בנק"י ובני עמל הוציאו ירחון בתחום, שנקרא "מושער".

חלק מהספרים רואים אור בתמיכת משרד התרבות, חלקם בהוצאה עצמית, וחלקם בהוצאות לאור בחיפה ובכפר קרע. יחד עם זאת, אין מספיק תמיכה, לא מצד משרד התרבות ולא מצד מפעל הפיס.

סידאווי אומר, כי ביחס לספרות הערבית הנכתבת למבוגרים, ספרות הילדים עוסקת פחות בשאלות פוליטיות. הספרים עוסקים, בין השאר, בעולמם הפסיכולוגי של ילדים: ילדה יחידה המתמודדת עם אח חדש, או ספר לבני נוער בשם "אגרות לבני", העושה שימוש בתבנית הסיפורית של פניית אדם מבוגר בעצות בכתב לילדיו.

תהליך הכתיבה מעוגן בעבודתו של סידאווי. "במשך ארבעים שנה לימדתי בבית ספר יסודי. אני קרוב לילדים. אני כותב סיפור, ומקריא אותו לילדים ורואה איך הם מגיבים". סיפורים שהילדים אוהבים, יעובדו לספר ויישלחו לאור. ומסכם סידאווי: "חשוב לקדם, קודם כל, ספרות ילדים שהיא ספרות שמדברת אל רוחו של הילד. בסיטואציה של הארץ, חשובה ספרות המופנית גם לילד היהודי וגם לילד הערבי. ע'נדרה יכולה להיות גם רותי".

למה צבעי בני האדם שונים

מאת לילך ובר

"כל עניין הספרות הערבית בארץ הוא קשה וכבד", אמר השבוע זוכה פרס שרת התרבות לספרות ילדים, מופיד סידאווי, שממשיך לפרסם ולתרגם ספרי ילדים, ולהפיץ אותם באופן עצמאי

בשוק ספרי הילדים בשפה הערבית בישראל, גם תמריץ בסך 20,000 עשוי להוביל להוצאת ספר חדש. "זה ספר אחד או פחות", אומר איש החינוך וסופר הילדים מופיד סידאווי, שזכה בפרס שרת התרבות לספרות ילדים, ונשא דברים בשם הסופרים הזוכים בטקס שהתקיים לאחרונה. סידאווי מתרעם, "הבחינו בין מי שכותב פרוזה למבוגרים ומקבל 50,000 ש"ח, לבין מי כותב ספרות ילדים. יש הבדל בין הסכום שמקבל סופר ערבי לבין סופר יהודי, שמקבל 70,000 ש"ח". ספרו החדש, "סאלמה ואלמטר", נשלח כבר לאיור בידי מאירת עיראקית שחיה בירדן. בעיראק הייתה פריחה של ספרות ילדים, שנפסקה עם הפלישה האמריקאית. זה יהיה ספר הילדים החמישי של סידאווי. קדמו לו "ע'נדרה וחבוב" (2001), "אחלאם ובסאם" (2002), "הדגים הרוקדים" (2003) ו-"למה צבעי בני האדם שונים" (2004). ספרו האחרון הוא אלגוריה העוסקת בשאלה תרבותית-חינוכית: איך להיות יחד גם כשאנחנו שונים. "דווקא כשכל אחד בא עם הצבע שלו, זה יותר יפה. זו הזדמנות לראות את היופי שבמגוון", אומר סידאווי.

בנוסף, פרסם סידאווי מאמרים על ספרות ילדים בעיתון "אל-אתיחאד", וניהל במשך שבע שנים את מרכז ספרות הילדים על-שם כאמל כילאני, הפועל במכללת בית ברל, לצד "מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים". כאמל כילאני הוא סופר ילדים מצרי נודע, שספריו זכו בפופולאריות רבה.

כיום, מלמד סידאווי ספרות ילדים במכללת אורנים, ועובד כמורה בתיכון ערערה. תיכון ערערה כיכב השבוע בכותרות, לאחר שתלמידיו לקחו חלק באופן מאורגן במצעד זכויות האדם בתל-אביב. משרד החינוך, באופן תמוה, יצא נגד הנהלת בית הספר, בתואנה ש-"התלמידים נשאו שלטים נגד גזענות, הריסת בתים ועוד, דבר אשר נוגד את חוזר המנכ"ל". בית הספר מצדו גיבה את תלמידיו, שניצלו את יום החופשה שלהם לצורך מצעד זכויות האדם, התפלאו על פניית משרד החינוך, וטענו כי זה "שיעור מרתק באזרחות".

במקביל לכתיבה ולהוראה, סידאווי מוציא לאור, מאז שנת 1970, את ירחון התרבות "אל-אצמאח", המתפרסם בערערה, ומופץ למנויים, מבענה ודיר אל-אסד בצפון, ועד רהט בדרום. הירחון מפרסם ספרות, שירה, ספרות ילדים, ביקורת ספרותית ופולמוס. בקיץ הוקדש שער הירחון למחאה החברתית, ולעמדותיהם של סופרים כלפיה. גיליון ינואר, עוסק במשורר הקומוניסט המנוח סאלם ג'ובראן.

בשנות השבעים, לוותה הוצאת הירחון בפעילות תרבותית גם בתחום התיאטרון. הוקם תיאטרון מקומי בערערה, שהפקה הראשונה שהעלה הייתה המחזה "אברהם

מאבק נחוש נגד הפרטת הרכבת

של הנהלת הרכבת להפריט את עבודת התחזוקה של הקרונות, ולהעבירה לידי חברת בומברדייה.

יו"ר ועד עובדי הרכבת, **גילה אדרעי**, אמרה, כי "הפרטה ברכבת יכולה להיות הרת אסון. אם תעבור לגורם חיצוני, הוא יחסוך על חשבון הציבור על מנת לייצר רווח. כאשר הוא ייכשל, המדינה לא תוכל להרשות לעצמה להתעלם, ותלאים שוב את השירות. לכן יש לשפר את השירות הקיים ולא להפריטו".

יצוין, שבשבוע שעבר הוקם לראשונה, במסגרת ההסתדרות, מטה מאבק משותף נגד ההפרטה, המורכב מוועדי העובדים בענף התחבורה, וביניהם עובדי הרכבת.

סכסוכי עבודה נגד העסקה קבלנית

בחברת החשמל הוכרז סכסוך עבודה (29.12) בדרישה לצמצם את מספר עובדי הקבלן בחברה. עוד מוחים העובדים על אי מתן קביעות לעובדים הזכאים לכך, ועל כוונת ההנהלה לפנות למיקור חוץ, תוך פגיעה בעבודה המאורגנת. הסתדרות האחיות הכריזה אף היא סכסוך עבודה הנוגע לעובדי קבלן. המדובר על מאבק של אחיות בתי הספר, וזאת בשל החלטת הממשלה להפריט את שירות הבריאות לתלמיד, בפעם השלישית במהלך ארבע שנים.

זכאות הצבעה בבחירות להסתדרות

בחודש מאי 2012, יתקיימו הבחירות לוועידות ההסתדרות ונעמת ולראשות ההסתדרות. סניפי מק"י וחד"ש נקראים לבדוק את זכות הבחירה של החברים והאזהדים בכתובת: <http://tinyurl.com/histadrut>. ערעורים על אי-הכללה בפנקס הבוחרים ניתן להגיש עד 22 בינואר.

מכללת הגדה השמאלית

ופעילי המחאה החברתית באשדוד

יקיימו "מיני-קורס" בנושא

המחאה נגד הקפיטליזם בעולם ובישראל

עם ד"ר אפרים דויד

הרצאה ראשונה – יום חמישי, 12 בינואר, בשעה 19:30
"המחאה החברתית בעולם – הדומה והשונה"

הרצאה שנייה – יום חמישי, 26 בינואר, בשעה 19:30
"מבט השוואתי על המחאה בעולם ובישראל"

ההרצאות יתקיימו במתנ"ס ע"ש עדי עם-שלום, רחוב הרי גולן 6, רובע י"א. הכניסה חופשית. לפרטים: 050-6863456

לחדוה ישכר

שפע ברכות להולדתך נכדתך
סניף חד"ש בתל-אביב

ועד עובדי רכבת ישראל הודיע על הקפאתה של הכרזת השביתה, שהייתה אמורה להתחיל ביום ב' (2.1). העובדים הודיעו, כי תתקיים פגישה בין יו"ר ההסתדרות עופר עיני, לבין שר התחבורה ישראל כץ. לאחר הפגישה יחלט, אם להשבית כמתוכנן את תנועת הרכבות.

ההחלטה לפתוח בשביתה התקבלה, לאחר שנכשל המשא ומתן, שניהלה ההסתדרות במשך חודש, עם יו"ר דירקטוריון הרכבת, אורי יוגב (לשעבר – הממונה על אגף התקציבים באוצר). השאלה שעמדה במרכז המחלוקת, היא החלטתה

מחאה בקמפוס

אוניברסיטת חיפה:

בוטל כנס לציון שלוש שנים למלחמת עזה

אוניברסיטת חיפה הודיעה (27.12) לתא חד"ש, כי היא אוסרת על קיום האירוע הפוליטי-אומנותי שארגן התא, לציון שלוש שנים למלחמה התוקפנית בעזה, שאמור היה להתקיים למחרת. הרקע לביטול – לחץ שהפעילה אגודת הסטודנטים הימנית, שכלל פנייה לאמצעי התקשורת.

"פעילי הימין הקימו קול זעקה על כך שבהזמנה לאירוע נטענו טענות אשר הוגדרו על-ידיהם כפרובוקציות, למשל – הגדרת המלחמה בעזה כ'טבח חסר אבחנה באזרחים', אומרים הסטודנטים בתא חד"ש.

לדבריהם, "מדובר בתקדים מסוכן, לפיו – ברגע שביטויים או אמירות מסוימות לא ימצאו חן בעיני אגודת הסטודנטים, היא תוכל לבטל כל אירוע שקורה בקמפוס".

בשעה בה אמור היה להתקיים האירוע, ערכו הסטודנטים התכנסות שקטה ברחבת הדשא המרכזית, עמדו דקת דומייה לזכר קורבנות המלחמה, ומחו על הפגיעה בחופש הביטוי.

אוניברסיטת בן-גוריון:

התנכלות לפעילות חברתית בקמפוס

מחלקת הביטחון באוניברסיטת בן-גוריון, דרשה הסברים מהדיקן לגבי פעילות שהתקיימה באוניברסיטה, שאורגנה בידי המכללה החברתית-כלכלית וארגון "כוח לעובדים".

הדיקן עצמו פנה במכתב בוטה ותקיף למחלקה בה אורגנה הפעילות, ונענה כי מדובר בפעילות אקדמית-קהילתית. "מה השלב הבא, להגיש סילבוס לאישור מחלקת הביטחון?", התהה מרצה בכירה במוסד.